

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 407/2010 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Μαΐου 2010

για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 122 παράγραφος 2,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 122 παράγραφος 2 της συνθήκης προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες, οφειλόμενες σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του.
- (2) Τέτοιες δυσκολίες μπορεί να οφείλονται σε σοβαρή επιδείνωση του διεθνούς οικονομικού και χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος.
- (3) Η άνευ προηγουμένου παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική κάμψη που ενέσκηψαν παγκοσμίως την τελευταία διετία έπληξαν σοβαρά την οικονομική ανάπτυξη και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και προκάλεσαν ισχυρή επιδείνωση του ελλείμματος και του χρέους των κρατών μελών.
- (4) Η επιδείνωση της χρηματοπιστωτικής κρίσης οδήγησε σε σοβαρή χειροτέρευση των όρων δανεισμού διαφόρων κρατών μελών της ζώνης του ευρώ που δεν εξηγείται από τα βασικά οικονομικά μεγέθη. Στο σημείο αυτό, η παρούσα κατάσταση, εάν δεν αντιμετωπισθεί επείγοντως, θα μπορούσε να αποτελέσει σοβαρή απειλή για τη σταθερότητα, την ενότητα και την ακεραιότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της.
- (5) Για να αντιμετωπιστεί αυτή η έκτακτη κατάσταση που εκφεύγει από τον έλεγχο των κρατών μελών, φαίνεται αναγκαίο να δημιουργηθεί αμέσως ένας ενωσιακός μηχανισμός σταθεροποίησης για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στην Ένωση να αντιδρά με συντονισμένο, γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο στις ιδιαίτερες δυσκολίες ενός συγκεκριμένου κράτους μέλους της ζώνης του ευρώ. Η ενεργοποίησή του θα γίνεται στο πλαίσιο κοινής στήριξης ΕΕ/ Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).
- (6) Δεδομένων των ιδιαίτερων χρηματοοικονομικών συνεπειών τους, οι αποφάσεις για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού απαιτούν την άσκηση εκτελεστικών εξουσιών, η οποία θα πρέπει να ανατεθεί στο Συμβούλιο.
- (7) Σε περίπτωση ενεργοποίησης του παρόντος μηχανισμού θα πρέπει να επιβάλλονται αυστηροί όροι οικονομικής πολιτικής, με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών του δικαιούχου κράτους μέλους και την αποκατάσταση της ικανότητάς του να χρηματοδοτείται από τις χρηματοπιστωτικές αγορές.
- (8) Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά κατά πόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι έκτακτες περιστάσεις που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της.
- (9) Ο υπάρχων μηχανισμός παροχής μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης στα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ, ο οποίος θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, θα πρέπει να παραμείνει σε ισχύ.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους όρους και τις διαδικασίες, υπό τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης σε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ το οποίο αντιμετωπίζει ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρή οικονομική ή δημοσιονομική διαταραχή, οφειλόμενη σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του, λαμβανομένης υπόψη της πιθανής εφαρμογής του υπάρχοντος μηχανισμού παροχής μεσοπρόθεσμης στήριξης στα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ, ο οποίος θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53, 23.2.2002, σ. 1).

Άρθρο 2

Μορφή της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης

1. Η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού λαμβάνει τη μορφή δανείου ή πίστωσης που χορηγείται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Προς τούτο, σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 3, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συνάπτει δάνεια στις κεφαλαιαγορές ή με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

2. Το ανώτατο ποσό των δανείων ή πιστώσεων που χορηγούνται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού σταθεροποίησης περιορίζεται στο διαθέσιμο περιθώριο για πιστώσεις πληρωμών υπό το ανώτατο όριο ιδίων πόρων.

Άρθρο 3

Διαδικασία

1. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να λάβει χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης διαβουλεύεται με την Επιτροπή σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με στόχο εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών του και υποβάλλει σχέδιο προγράμματος οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής στην Επιτροπή και στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή.

2. Η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης χορηγείται με απόφαση εκδιδόμενη από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής.

3. Η απόφαση για τη χορήγηση δανείου αναφέρει:

α) το ποσό, τη μέση διάρκεια, τον τύπο υπολογισμού του κόστους, τον μέγιστο αριθμό δόσεων, την περίοδο διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης και τους λοιπούς λεπτομερείς κανόνες που χρειάζονται για την υλοποίηση της ενίσχυσης·

β) τους όρους γενικής οικονομικής πολιτικής υπό τους οποίους χορηγείται η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης, με στόχο την επάνοδο του δικαιούχου κράτους μέλους σε υγιή οικονομική ή δημοσιονομική κατάσταση και την αποκατάσταση της ικανότητάς του να χρηματοδοτείται από τις χρηματοπιστωτικές αγορές, οι οποίοι όροι θα καθοριστούν από την Επιτροπή κατόπιν διαβουλεύσεως με την ΕΚΤ· και

γ) έγκριση του προγράμματος προσαρμογής που καταρτίστηκε από το δικαιούχο κράτος μέλος για την εκπλήρωση των οικονομικών όρων υπό τους οποίους χορηγείται η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης.

4. Η απόφαση για τη χορήγηση πίστωσης αναφέρει:

α) το ποσό, την προμήθεια για τη διαθεσιμότητα της πίστωσης, τον τύπο υπολογισμού του κόστους που εφαρμόζεται για την αποδέσμευση των κεφαλαίων και την περίοδο διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης, καθώς και τους λοιπούς λεπτομερείς κανόνες που χρειάζονται για την υλοποίηση της ενίσχυσης·

β) τους όρους γενικής οικονομικής πολιτικής υπό τους οποίους χορηγείται η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης, με στόχο την επάνοδο του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους σε υγιή οικονομική ή δημοσιονομική κατάσταση, οι οποίοι όροι θα καθοριστούν από την Επιτροπή κατόπιν διαβουλεύσεως με την ΕΚΤ· και

γ) έγκριση του προγράμματος προσαρμογής που καταρτίστηκε από το δικαιούχο κράτος μέλος για την εκπλήρωση των οικονομικών όρων υπό τους οποίους χορηγείται η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης.

5. Η Επιτροπή και το δικαιούχο κράτος μέλος συνάπτουν μνημόνιο συμφωνίας, στο οποίο αναλύονται λεπτομερώς οι όροι της γενικής οικονομικής πολιτικής που έχουν τεθεί από το Συμβούλιο. Η Επιτροπή κοινοποιεί το μνημόνιο συμφωνίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεως με την ΕΚΤ, επανεξετάζει τους όρους γενικής οικονομικής πολιτικής που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) και στην παράγραφο 4 στοιχείο β) τουλάχιστον ανά εξαμήνο και συζητά με το δικαιούχο κράτος μέλος τις τροποποιήσεις που ενδεχομένως χρειάζεται να επέλθουν στο οικείο πρόγραμμα προσαρμογής.

7. Το Συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, τις τυχόν μεταβολές που πρέπει να επέλθουν στους αρχικούς όρους γενικής οικονομικής πολιτικής και εγκρίνει το αναθεωρημένο πρόγραμμα προσαρμογής που καταρτίζεται από το δικαιούχο κράτος μέλος.

8. Εάν προβλέπεται χρηματοδότηση από πηγές εκτός της Ένωσης η οποία υπόκειται σε όρους οικονομικής πολιτικής, ιδίως από το ΔΝΤ, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος διαβουλεύεται προηγουμένως με την Επιτροπή. Η Επιτροπή εξετάζει τις δυνατότητες που υπάρχουν στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης και τη συμβατότητα των προβλεπόμενων όρων οικονομικής πολιτικής με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για την εφαρμογή των συστάσεων και των αποφάσεων του Συμβουλίου που έχουν εκδοθεί βάσει των άρθρων 121, 126 και 136 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή ενημερώνει την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή.

Άρθρο 4

Εκταμίευση του δανείου

1. Το δάνειο, κατά κανόνα, εκταμιεύεται σε δόσεις.

2. Η Επιτροπή επαληθεύει σε τακτικά διαστήματα κατά πόσον η οικονομική πολιτική του δικαιούχου κράτους μέλους συνάδει με το οικείο πρόγραμμα προσαρμογής και με τους όρους που έχουν τεθεί από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β). Προς τούτο, το εν λόγω κράτος μέλος παρέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες στην Επιτροπή και συνεργάζεται πλήρως με αυτή.

3. Βάσει των διαπιστώσεων της επαλήθευσης, η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την αποδέσμευση των επόμενων δόσεων.

Άρθρο 5

Αποδέσμευση κεφαλαίων

1. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ενημερώνει προηγουμένως την Επιτροπή για την πρόθεσή του να αντλήσει κεφάλαια από την πίστωσή του. Λεπτομερείς κανόνες περιλαμβάνονται στην απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4.

2. Η Επιτροπή επαληθεύει σε τακτικά διαστήματα κατά πόσον η οικονομική πολιτική του δικαιούχου κράτους μέλους συνάδει με το οικείο πρόγραμμα προσαρμογής και με τους όρους που έχουν τεθεί από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 στοιχείο β). Προς τούτο, το εν λόγω κράτος μέλος παρέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες στην Επιτροπή και συνεργάζεται πλήρως με αυτή.

3. Βάσει των διαπιστώσεων της επαλήθευσης, η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την αποδέσμευση των κεφαλαίων.

Άρθρο 6

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις

1. Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 πραγματοποιούνται σε ευρώ.

2. Τα χαρακτηριστικά των διαδοχικών δόσεων που αποδεσμεύονται από την Ένωση στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδοτικής ενίσχυσης αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ του δικαιούχου κράτους μέλους και της Επιτροπής.

3. Μόλις το Συμβούλιο λάβει την απόφαση για χορήγηση δανείου, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να δανείζεται στις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα την καταλληλότερη στιγμή μεταξύ των προγραμματισμένων εκταμιεύσεων, ώστε να βελτιστοποιεί το κόστος της χρηματοδότησης και να διαφυλάσσει τη φήμη της ως εκδότη της Ένωσης στις αγορές. Τα κεφάλαια που έχουν αντληθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί, τηρούνται συνεχώς σε ειδικό λογαριασμό μετρητών ή χρεογράφων, ο χειρισμός του οποίου γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται στις πράξεις εκτός προϋπολογισμού, και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κανένα άλλο σκοπό πλην της παροχής χρηματοδοτικής ενίσχυσης σε κράτη μέλη στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού.

4. Όταν σε κράτος μέλος χορηγείται δάνειο το οποίο συνοδεύεται από ρήτρα πρόωρης αποπληρωμής και το κράτος αποφασίζει να κάνει χρήση αυτής της ευχέρειας, η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα.

5. Μετά από αίτηση του δικαιούχου κράτους μέλους και εφόσον οι συνθήκες επιτρέπουν βελτίωση του επιτοκίου του χορηγούμενου δανείου, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε αναχρηματοδότηση ή αναδιάρθρωση των χρηματοοικονομικών όρων τμήματος ή του συνόλου των αρχικών δανείων.

6. Η Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή ενημερώνεται για την εξέλιξη των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 5.

Άρθρο 7

Έξοδα

Τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται η Ένωση για τη σύναψη και την εκτέλεση κάθε πράξης επιβαρύνουν το δικαιούχο κράτος μέλος.

Άρθρο 8

Διαχείριση των δανείων

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διαχείριση των δανείων από κοινού με την ΕΚΤ.

2. Το δικαιούχο κράτος μέλος ανοίγει ειδικό λογαριασμό στην εθνική κεντρική τράπεζά του για τη διαχείριση της ληφθείσας μεσοπρόθεσμης χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης. Επίσης καταθέτει το οφειλόμενο κεφάλαιο και τόκους βάσει του δανείου σε λογαριασμό στην ΕΚΤ 14 εργάσιμες ημέρες TARGET2 πριν από την αντίστοιχη προθεσμία εξόφλησης.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει το δικαίωμα να διενεργεί στο δικαιούχο κράτος μέλος οιοσδήποτε δημοσιονομικούς ή λογιστικούς ελέγχους κρίνει αναγκαίους σε σχέση προς τη διαχείριση της εν λόγω ενίσχυσης. Η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης, έχει ιδίως το δικαίωμα να αποστέλλει υπαλλήλους της ή δόντως εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους για τη διενέργεια τεχνικών ή δημοσιονομικών ή άλλων ελέγχων που κρίνει αναγκαίους στο δικαιούχο κράτος μέλος σε σχέση προς την εν λόγω ενίσχυση.

Άρθρο 9

Επανεξέταση και προσαρμογή

1. Η Επιτροπή διαβιβάζει στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή και στο Συμβούλιο, εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και, εάν χρειάζεται, ανά εξαμήνο στη συνέχεια, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και σχετικά με τη συνέχιση της ύπαρξης των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την έκδοση του παρόντος κανονισμού.

2. Εάν χρειάζεται, η έκθεση συνοδεύεται από πρόταση τροποποιήσεων του παρόντος κανονισμού, με στόχο την προσαρμογή της δυνατότητας χορήγησης χρηματοδοτικής ενίσχυσης χωρίς να θίγεται η εγκυρότητα των αποφάσεων που έχουν ήδη εκδοθεί.

*Άρθρο 10***Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2010.

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

Á. GONZÁLEZ-SINDE REIG
